

2. Ілляшенко, С. М. Управління інноваційним розвитком: проблеми, концепції, методи: навч. посібник / С. М. Ілляшенко. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2003. – 278 с.
3. Мінаков О. В. Облік інноваційної діяльності на підприємствах-учасників технопарку / О. В. Мінаков // Бухгалтерський облік і аудит. – 2005. – № 5. – С. 24–27.
4. Волошин І. В. Визначення економічної сутності інновацій як об'єкта обліку і аналізу [Електронний ресурс]. / І. В. Волошин. – Режим доступу: http://www.econa.at.ua/Vypusk_3/voloshyn.pdf
5. Дідух Д. М. Інновації як об'єкт обліку та аналізу / Д. М. Дідух // Вісник ЖНАЕУ. – 2012. – № 1, т. 2. – С. 319–332.
6. Сичук С. М. Класифікація витрат на інновації та напрями їх вдосконалення для цілей обліку та контролінгу / С. М. Сичук // Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. Випуск 10 (37). – Ч. 2. – Редкол.: відп. ред. д.е.н., професор Герасимчук З.В. – Луцьк, 2013. – С. 238 – 243.
7. Мельничук, І. В. Оцінка та облік інноваційних проектів та програм, які капіталізуються [Електронний ресурс] / І. В. Мельничук // Облік і фінанси АПК. – 2011. – № 2.– С. 31-36.

УДК: 657:005.93

Плоскіна Андріана

*студентка гр. ОА 21 спец. 071 «Облік і оподаткування»
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Науковий керівник: Букало Н. А., к.е.н.,
доцент кафедри обліку і аудиту*

СУТНІСТЬ ТА НЕОБХІДНІСТЬ ВЕДЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

В сучасних умовах управління підприємством для свідомого впливу на його фінансову чи виробничо-господарську діяльність необхідна додаткова достовірна інформація, яку звичайний бухгалтерський облік за допомогою своєї методології дати не в змозі. Саме через цю потребу облік господарської діяльності розширив свої межі через впровадження управлінського обліку. За його допомогою підприємство отримує необхідну йому інформацію, яку використовує в оперативному управлінні для прийняття ефективних та обґрунтованих рішень.

В Україні багато науковців досліджували суть управлінського обліку, його призначення, місце та роль в системі управління підприємством. Однак єдиного та безперечного трактування так і не визначили. Тому дослідження цього питання є актуальним і в наш час.

Основна суть управлінського обліку, його принципи і роль у системі управління підприємством висвітлено в працях багатьох науковців. Серед зарубіжних практиків можна назвати Ч.Т. Хорнгрен, К. Друрі, Р. Ентоні, Дж. Рис, та інші. Саме вони визначили наукову основу для розвитку управлінського обліку. В Україні цим проблемам присвячені роботи В.В. Сопка, О.В. Акольської, О. В. Білоцерківського, О. В. Карпенка, М.Г. Чумаченка, Л.В. Нападовської тощо. Проте залишається відкритим питання щодо необхідності ведення управлінського обліку.

Внутрішньогосподарський (управлінський) облік – це система обробки й підготовки інформації про діяльність підприємства для внутрішніх користувачів у процесі управління підприємством [1]. Основне його призначення полягає у тому, щоб надати керівникам і спеціалістам, які є працівниками конкретного підприємства та його структурним підрозділам фактичну і прогнозовану інформації про діяльність підприємства для забезпечення можливості прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Тому для ефективного ведення управлінського обліку важливим є: забезпечення фахівців усією необхідною інформацією, оскільки, через неповне володіння нею управлінський облік утрачає будь-який сенс; розробка специфічної для кожного підприємства методології.

Для ведення бізнесу в сучасних умовах підприємці звертаються до управлінського обліку, так як він зумовлений певними факторами, а саме: високий рівень конкуренції,

непередбачувана інфляція навіть у державах зі стабільною економікою, постійне збільшення концентрації капіталу, періодичне зростання витрат на виробництво [2].

Спеціалісти отримують дані у межах своїх повноважень щодо діяльності підприємства та його структурних підрозділів, прогнози внутрішніх і зовнішніх факторів, які впливають на результати господарської діяльності. Тому серед завдань управлінського обліку можна виділити наступні: облік наявності і руху матеріальних, фінансових і трудових ресурсів та надання інформації про них менеджерам; облік витрат і доходів, а також відхилень за ними від встановлених норм; визначення різних показників фактичної собівартості продукції (робіт, послуг) і відхилень від нормативних та планових показників; визначення фінансових результатів діяльності окремих структурних підрозділів; контроль і аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства; розробка прогнозу та аналізу (обґрунтування висновків про вплив можливих очікуваних явищ у майбутньому)

Щодо становлення управлінського обліку на підприємстві, то для ефективного здійснення цього процесу необхідна наявність трьох обов'язкових елементів: спеціальні ресурси для реалізації цього завдання; фахівці; участь у процесі постановки. Також цей процес потребує здійснення певних основних заходів, а саме:

1) Постанова системи управлінського обліку:

- Дослідно-аналітична стадія: включає в себе дослідження організаційної та виробничої структур, аналіз ресурсів, виявлення практичного значення прийнятих рішень, дослідження системи бухгалтерського обліку, оцінювання кола споживачів, а також їх вимог та ін.;

- Документальна стадія: складається із організації інформаційних потоків, розробки форм внутрішньої звітності, системи документообігу та ін.;

- Методологічна стадія: дослідження об'єктів витрат, вибір методів обліку витрат, калькулювання собівартості продукції, розробка класифікації витрат для даного підприємства, системи бюджетування та ін.;

- Система автоматизації управлінського обліку: вибір, налаштування і впровадження адекватної автоматизації програмного забезпечення;

- Організаційна стадія: затвердження наказу про організацію управлінського обліку, розробка мотиваційної системи для персоналу, посадових інструкцій та ін.

2) Використання та обслуговування системи управлінського обліку

3) Оцінка впровадженій системі управлінського обліку

4) Вдосконалення наявної системи.

Підприємство постійно розвивається і розширює свої цільові сегменти, тому у нього виникає потреба у збільшенні ефективності інформаційного забезпечення, у пошуку нових заходів для вдосконалення системи управлінського обліку. Цей процес є обов'язковою ланкою для здійснення будь-якої установи, так як управлінський облік є ефективним методом управління, адже створює переваги підприємства перед іншими конкурентами у ринковому середовищі. Однак, розглядаючи вітчизняні підприємства, то управлінський облік ще не набув значного поширення через наявність певних проблем, які не мають однозначного способу їх вирішення.

Необхідність ведення управлінського обліку на вітчизняних підприємствах зумовлена такими фактами:

1) наявність різних форм власності, що веде до появи різних груп та рівнів користувачів управлінської інформації;

2) загострення конкуренції на внутрішньому та зовнішньому ринках збуту вітчизняної продукції, що потребує своєчасної інформації про їхню кон'юнктуру;

3) інтеграція економіки України у світову економіку, що неодмінно приводить до переорієнтації як практики, так і теорії облікових знань [3].

Отже, можна зробити висновок, що поступове становлення та розвиток управлінського обліку є одними з напрямів удосконалення вітчизняної системи обліку та звітності як ключового інформаційного інституту в забезпеченні конкурентоспроможності національної економіки. Основними завданнями є формування інформаційної бази щодо всіх видів ресурсів та їх руху; визначення фінансових результатів діяльності окремих структурних підрозділів за центрами відповідальності, новим технологічним рішенням, реалізованим виробам, виконаним роботам та наданим послугам.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV (ВВР), 1999, № 40, ст. 365.
2. Акольська О. В. Управлінський облік та проблеми його функціонування в сучасних умовах управління підприємством / О. В. Акольська, О. В. Білоцерківський // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики. – 2009. – № 3. – С. 52–61.
3. Писаренко Т.М.. Управлінський облік: сутність, зміст та принципи ведення / Т.М. Писаренко, Н.А. Букало. Вісник Хмельницького національного університету. – Хмельницький, 2010. – № 1, Том. 2. (147). – С. 136-140.

УДК 331.2

Подолець Дарина
*студентка гр. ОА 21 спец. 071 «Облік і оподаткування»,
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Науковий керівник: Кулинич М.Б., к.е.н.,
доцент кафедри обліку і аудиту*

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

На сучасному етапі розвитку українських підприємств дуже важливими є питання обліку заробітної плати, адже саме вона є основним джерелом доходів працівників і найбільшою мотивацією трудового потенціалу більшості населення, а також є досить важливою ланкою системи соціально- трудових відносин між працівником та підприємством. Облік розрахунків за виплатами працівникам є важливою та складною ділянкою обліку, адже в мінливих умовах функціонування сучасних підприємств суб'єкти господарювання постійно стикаються з проблемами обліку та оподаткування розрахунків за виплатами працівникам. Отже, слід удосконалювати облік заробітної плати та контроль за станом розрахунків з працівниками.

Дослідженням проблеми організації обліку заробітної плати займалися такі вчені, як: В.Ф. Андрієнко, А.В. Базилюк, К.В. Безверхий, О.Ф. Андросова, М.Т. Білуха, Н.Л. Гапоненко, В.В. Сопко, П.Я. Хомин, П.М. Гарасим, Т.А. Бутинець, Н.Л. Жук, Р. П. Колосова та багато інших.

Враховуючи те, що Україна орієнтується на міжнародні стандарти бухгалтерського обліку П(С)БО 26 «Виплати працівникам» повністю відповідає МСБО 19 «Виплати працівникам». Відповідно до МСБО 19 «Виплати працівникам» виплати працівникам – це всі форми компенсації, що їх надає суб'єкт господарювання в обмін на послуги, надані працівниками. Це такі зобов'язання, що виникають в наслідок того, що працівник надав послугу в обмін на виплати, які будуть сплачені в майбутньому. Також це витрати, які суб'єкт господарювання споживає економічну вигоду, що виникає внаслідок послуги, наданої працівником в обмін на виплати працівникам.

Відповідно до П(С)БО 26 «Виплати працівникам» поточні виплати працівнику - виплати працівнику (окрім виплат при звільненні та виплат інструментами власного капіталу